

kussionsklub med to Hovedtaler for og to imod, efterfulgt af en livlig Diskussion og en Prøve-Afstemning, der — forkastede Sagen, dog ikke med nogen stor Majoritet. Herved maa det erindres, at Oxfordstuderterne gennemgaaende kommer fra Englands mest konservative Kredse. Dernæst var her et meget stort Møde i Byens pragtfulde Raadhushal, hvor den berømte Mrs. Fawcett, Præsident for de fredelige Suffragettes Forening, og Miss Susan Lawrence, Medlem af Londons Borgerraad, var Hovedtalere, medens en af Universitetets juridiske Professorer var første Indleder og Dirigent.

Den bekendte juridiske Professor W. M. Geldar, der indledte, udtalte bl. a., at Parlament og Regering jo kun var at betragte som Folkets Embedsmænd — Folkets *Tjenere*, og at de som saadanne havde at give Love og administrere Love efter Folkets Vilje; det var i højeste Grad uretfærdigt, at Kvinderne, hvem man gav fuld Frihed til selv at vælge deres Præster, deres Lærere, deres Læger, deres Venner, deres Handlende og deres Tjenestefolk, ikke ogsaa skulde have Ret til at vælge de Tjenere, der skulde give og administrere Love, hvorunder der lever Kvinder saavel som Mænd. —

Næste Taler, Mrs. Fawcett, udtalte som sin bestemte Overbevisning, at Kvindestemmeretten ikke kunde blive Lov, før den støttedes af en stærk Regering, der stod *enig* og *fast* om Kravet; hun gav en udmærket Skildring af Kvindernes Kamp med Parlamentet igennem de sidste Aar og særligt om det liberale Ministeriums mange halve og hele Løfter til Kvinderne, hvilke aldrig er bleven opfyldt og kun har bidraget til at forøge den Bitterhed, hvormed Kvinder hele Landet over betragter disse Mænd, der pynter sig med Frisindets Navn. Særligt sarkastisk lyste Fru Fawcett efter Frihedsmanden par excellence — Finansminister Lloyd George's mange „uindfrie Løfter“.

Til Gengæld døde hun med Glæde ved det „aabne Brev“, som Biskoppen af Winchester for nylig har udsendt*), og gav Oplysninger om Virkningen af Kvinders Stemmeret i Californien, hvor Kvindernes Deltagelse i det offentlige Liv skal have udrettet mere i social Henseende i 20 Maanedere end Parlamentet tidligere i 20 Aar. Og hvad f. Ex. den hvide Sla-

vehandel i Australien angaar, kan denne, takket være Kvinderne, betragtes som saa godt som udryddet — og det ikke engang ved nye Love — nej — simpelthen ved en effektiv Haandhævelse af de allerede bestaaende.

Blandt de Spørgsmaal, Kvinderne først og fremmest vilde arbejde for, naar de fik Stemmeret, var Kravet om Lighed i Skilsmisselovene*) Arvelovene o. m. a. Love, der begunstiger Mænd paa det uretfærdigste.

Til Slut opregnede Fru Fawcett de øvrige Lande, der allerede har Stemmeret, og dem, som hun mente snart vilde faa den — bl. disse Danmark — (gid hendes Ord gaa i Opfyldelse!) — idet hun udtalte Ønsket om, at England ikke maatte komme alt for langt ned i Rækken.

Den tredje Taler, Miss Susan Lawrence, talte med stor Kraft og megen Pathos om den abstrakte Retfærdighed i Kvindernes Fordringer.

Til den paafølgende Diskussion havde der kun meldt sig een eneste Taler — en Mand, konservativt Medlem af Oxfords Byraad. Man haabede ligefrem, at han vilde tale imod Indledderne, men nej, ogsaa han talte for Kvindernes Sag, og raadede dem til ved alle Valg at modarbejde de Kandidater, der var imod Kvindestemmeretten.

Da ingensomhelst Røst hævdede sig til Modsigelse, afsluttede man Mødet med — næsten enstemmigt — at vedtage en Resolution, der opfordrede Regeringen til Indbringelse i Parlamentet af et Lovforslag om Kvindestemmeret.

Det tredje Møde afholdtes i en mindre men tæt besat Sal af en Forening, der har nogen Lighed med „Kristne Kvinders Vælgerforening i Danmark“ — dog med den Forskel, at Foreningen her dannes af kristne Kvinder og Mænd fra alle mulige „frie“ — d. v. s. udenfor den engelske Statskirke staaende Kirkesamfund.

Hovedtaleren Pastor Ivory Cripps talte med Varme og Inderlighed — som kristen Præst og Borger — om Berettigelsen i Kvindernes Krav — „I religiøs Henseende stilles Mænd og Kvinder i den kristne Religion ganske lige; der er ikke een Frelse for Mænd og en anden for Kvinder; der er ikke een Morallov for Mænd og en anden for Kvinder.“

*) F. Ex. er Ægteskabsbrud Skilsmissegrund, naar Hustruen er den skyldige, men ikke, naar Manden er det.

Overfor Gud er der ikke *Kvinder* og *Mænd*; der er kun *Mennesker*; og intet Menneske kan frelses uden ved et individuelt, personligt Forhold til Gud.

Hvorfor skal Kvinder saa stilles ringere end Mænd i et — i Sammenligning med Gudsforholdet — saa underordnet Forhold som det til Statsmyndighederne?“

Ganske i Tilslutning hertil talte endnu to mandlige og en kvindelig Taler.

Mødet sluttede med Vedtagelsen af en Resolution af lignende Indhold som den ovenfor omtalte. Imod Resolutionen stemte een — en Mand!

Yderligere Kommentarer til det ovenfor refererede turde sikkert være overflødige. Kendsgerningerne fortæller selv bedst, hvorvidt man her i England interesserer sig for Kvindernes Sag.

Jeg personlig har en bestemt Følelse af, at Interessen her — i det store Hele — er mere almindelig udbredt end i Danmark — hvor man dog nu har en nogenlunde nærliggende Udsigt til at naa Maalet.

Jeg tror, Grunden hertil dels er den, at Kampen herovre har været haardere end hjemme, — dels den, at Interessen her for konstitutionelle og politiske Forhold gennemgaaende er større end hjemme.

Man har her ganske anderledes Følelsen af, at den politiske Interesse er Folket medfødt.

Det er sikkert paa dette Omraade som paa mange andre den ældgamle Tradition — Folkets Aarhundreder gamle Deltagelse i Statslivet — der over sin Virkning.

p. t. Oxford. Novbr. 1913.

Henny Magnussen,
Overretssagfører.

Fra Rigsdagen.

—o—

Husmandsloven.

Det af Landbrugsministeren fremsatte Forslag til Lov om Opprettelse af Husmandsbrug har været til første Behandling i Folketinget og er nu overgivet til et Udvalg. I Forslaget er den Bestemmelse fastholdt, at kun den ugifte Kvinde kan komme i Besiddelse af Jord, paa de i denne Lov indeholdte Vilkaar.

*) Se Kvinden og Samfundet for 15. Novbr.